

**Archeologisch onderzoek
Braamt: Campingterrein Te Boomsgoed
gemeente Montferland**

ArcheoPro Rapport 502

Richard Exaltus
Joep Orbons

februari 2005

ArcheoPro

Archeologisch onderzoek Braamt: Campingterrein Te Boomsgoed gemeente Montferland

ArcheoPro Rapport 502

Richard Exaltus
Joep Orbons
Februari 2005

ArcheoPro projectcode: 04-011-S

Tweede druk

Uitgegeven door Souterrains, Partner of ArcheoPro
in opdracht van de VOF Recreatie Te Boomsgoed
Maastricht, februari 2005
© Copyright 2005 Souterrains, Maastricht

Souterrains, Partner of ArcheoPro

Holdaal 6 Tel : 0(0 31) 43 3672586
NL 6228 GH Maastricht Fax: 0(0 31) 43 3672585
Nederland Mobiel: 0(0-31) 6-15 071 366

BTW: NL.1575.24.541.B01
e-mail: j.orbons@souterrains.nl

Kamer van Koophandel Zuid Limburg: 14066883
Postbank: 8980640

www.souterrains.nl IBAN: NL29PSTB0008980640 BIC/ Swift: PSTBN L21

Inhoudsopgave:

1 Inleiding	4
2 Methoden	6
2.1 Bureauonderzoek	6
2.2 Veldonderzoek	6
3 Resultaten bureauonderzoek	7
3.1 Bodem en Geologie	7
3.2 Archeologie	7
4 Resultaten booronderzoek	8
5 Conclusies en aanbevelingen	9
Literatuur	9

Archeologisch onderzoek Braamt; campingterrein, gemeente Montferland

1 Inleiding

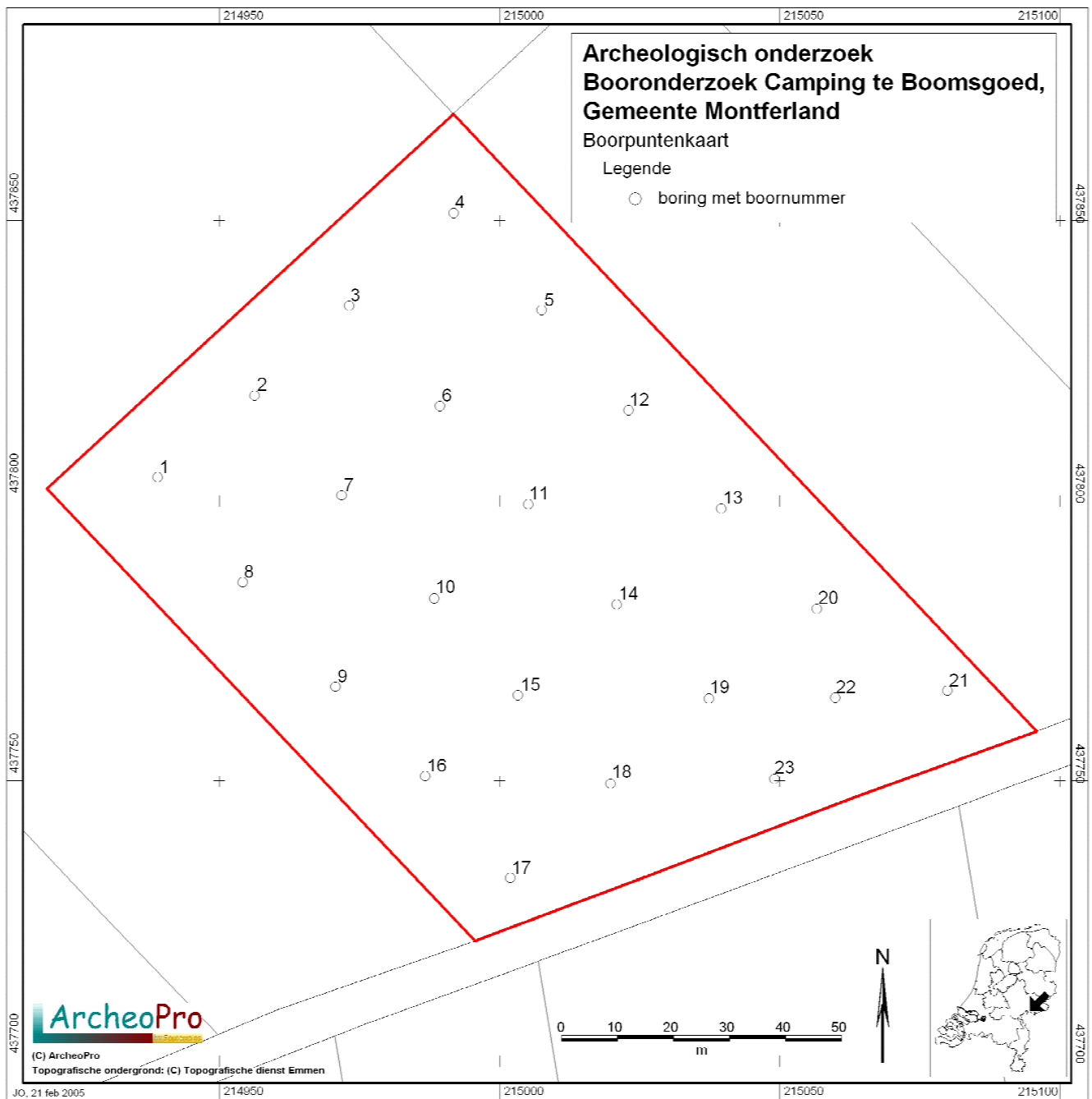
In opdracht van VOF Recreatie Te Boomsgoed is door ArcheoPro een archeologisch onderzoek uitgevoerd ten behoeve van de uitbreiding van een camping ten noorden van Braamt. Tien jaar geleden is het onderzoeksterrein aangekocht door de eigenaar van de naastgelegen camping met de bedoeling het terrein te gebruiken voor de uitbreiding hiervan. Het terrein is direct na aankoop omgeven door een houtwal en verder in gebruik gebleven als weiland.

Het archeologisch onderzoek betrof een bureaustudie aangevuld met een Inventariserend VeldOnderzoek (IVO) dat is gecombineerd met een milieukundig onderzoek.

ArcheoPro voert haar onderzoeken uit conform de in het handboek ROB-specificaties (Brinkkemper e.a., 1998) vastgelegde normen en richtlijnen en heeft de toegepaste werkwijzen ter goedkeuring voorgelegd aan het College voor de Archeologische Kwaliteit (CvAK).

Het archeologisch onderzoek heeft gelijktijdig plaatsgevonden met een milieuonderzoek door milieuonderzoeksbureau N.O.O.D. uit Beek (L).

Het veldonderzoek heeft plaatsgevonden op 11 februari 2005 en is uitgevoerd door drs. R.P. Exaltus (senior-archeoloog) en ing. P.J. Orbons (senior vakspecialist).

Kaartje onderzoekslocatie met boringen en Nederland met stip onderzoekslocatie.

2 Methoden

2.1 Bureauonderzoek

Tijdens het bureauonderzoek wordt door de bestudering van beschikbare bronnen, kennis vergaard omtrent de bodem en geologie van het onderzoeksgebied en de hierin (mogelijk) aanwezige archeologische vindplaatsen. Aan de hand van de resultaten van het bureau-onderzoek kan de beste aanpak voor het veldonderzoek worden gekozen.

Tijdens het bureauonderzoek zijn de volgende bronnen geraadpleegd

- Geologische kaart 1:50.000
- Bodemkaart 1:50.000
- Geomorfologische kaart 1:50.000
- Archeologische verwachtingskaart
- Archeologische MonumentenKaart (AMK)
- ARCHEologisch Informatie Systeem (ARCHIS)
- Grote historische atlas van Nederland 1:50.000
- Grote topografische atlas van Nederland 1:50.000
- Foto-atlas Gelderland

2.2 Veldonderzoek

Ten behoeve van het milieukundig onderzoek zijn op het terrein 23 boringen gezet. Dit komt neer op een dichtheid van ongeveer 20 boringen per hectare; aanmerkelijk meer dan de 5 boringen per hectare die volgens het Kwaliteitshandboek voor de Nederlandse Archeologie (KNA), voor een dergelijk onderzoek benodigd zijn.

Dit booronderzoek had tot doel vast te stellen of delen van de oorspronkelijke bodem resterend en of hierin eventueel archeologische indicatoren aanwezig zijn.

Overall waar in de boringen archeologische indicatoren zoals; houtskool, aardewerk, vuursteen, "verdachte bodemlagen" of voor prehistorische bewoning geschikte locaties worden aangetroffen, wordt de boorintensiteit gewoonlijk verdicht tot 20 boringen per hectare. Doordat alle ten behoeve van het milieukundig onderzoek gezette boringen zijn gebruikt voor het archeologisch onderzoek, is in dit geval direct al een boorintensiteit bereikt die normaal gesproken wordt toegepast voor een verdichtend booronderzoek. De boringen zijn uitgevoerd met een edelmanboor met een diameter van 10 cm. Al het opgeboorde materiaal is gezeefd op een zeef met een maaswijdte van 4 mm. De boringen zijn beschreven volgens de SBB5.1.

3 Resultaten bureauonderzoek

3.1 Bodem en Geologie

Het te onderzoeken terrein ligt ten oosten van de stuwwal in de gemeente Montferland, ten westen van Braamt. Het is in gebruik als weiland. Op de topografische kaart van 1830-1855 staat het gebied waarin het onderzoeksgebied ligt, aangegeven als zijnde beplant met bomen.

De bodems hebben bestaan uit bruine enkeerdgronden op de restanten van podzolbodems. Dergelijke bodems hebben een esdek dat door *plaggenbouw* tenminste een halve meter dik is.

3.2 Archeologie

Het te onderzoeken terrein licht in een zone met een middelmatige archeologische verwachting.

De dichtstbijzijnde bekende vindplaats ligt ongeveer 400 m ten noordwesten (Archisnummer: 3417). Op deze vindplaats is vroeg-middeleeuws aardewerk aangetroffen. Ten zuiden van Braamt is op vier vindplaatsen Aardewerk uit de Late Middeleeuwen aangetroffen (Archisnummers: 138294, 138295, 138296, 138297 en 138298). Eveneens ten zuiden van Braamt zijn op vindplaats 138293 vuursteenartefacten uit de Steentijd aangetroffen. Al deze vondsten zijn afkomstig uit een zelfde bruine enkeerdgrond als op het te onderzoeken terrein aanwezig is.

4. Resultaten booronderzoek

Op het onderzoeksterrein zijn 23 boringen gezet waarvan de resultaten in de onderstaande tabel, beknopt zijn weergegeven. De ligging van elk boorpunt is terug te vinden op de boorpuntenkaart.

Onder de tabel worden de resultaten van het booronderzoek verder besproken.

Boor- nummer	Bovenste intacte horizont	Diepte in cm's -Mv waar vanaf intact
1	C	80
2	C	80
3	C	110
4	C	110
5	C	70
6	C	100
7	C	80
8	C	80
9	C	60
10	C	60
11	C	60
12	C	40
13	C	100
14	C	60
15	C	60
16	C	100
17	C	90
18	C	90
19	C	60
20	C	100
21	C	60
22	C	60
23	C	60

De dikte van het esdek varieert binnen het onderzoeksterrein van 40 cm in boring 12 tot 110 cm in de boringen 3 en 4. Onder het esdek is in alle boringen niet door bodemvorming beïnvloed zand (C-horizont) aangetroffen.

Van de oorspronkelijk bodemopbouw resteert op het gehele onderzoeksgebied niets.

In geen van de boringen zijn archeologische indicatoren aangetroffen.

5. Conclusies en aanbevelingen

De oorspronkelijke bodemopbouw in het onderzoeksgebied is volledig verloren gegaan. Het ligt voor de hand dat het historische gebruik als bos/boomgaard hier sterk aan heeft bijgedragen. Het verwijderen van wortelstobben leidt immers tot intensieve verstoring van de bodem.

Ondanks het gebruik van een boorintensiteit die overeenkomt met die voor een verdichtend booronderzoek, zijn volstrekt geen resten van de oorspronkelijke bodemopbouw aangetroffen. Archeologische indicatoren ontbreken eveneens volledig.

Op basis van het verrichte onderzoek moet geconcludeerd worden dat geen aanleiding bestaat voor verder archeologisch onderzoek.

Evenmin hoeft tijdens de uitvoering van de voorgenomen inrichtingswerkzaamheden rekening te worden gehouden met de aanwezigheid van archeologische waarden.

Bij onverhoopt vinden van archeologische materialen en/of sporen dienen deze gemeld te worden bij de gemeente Montferland, conform Monumentenwet 1988, artikel 47.

De resultaten van het milieuonderzoek zullen separaat door het onderzoeksbureau N.O.O.D. worden gerapporteerd.

Drs. R.P. Exaltus
Senior-Archeoloog

Literatuur

Foto-atlas Gelderland. Topografische dienst. uitgeverij Robas produkties, 1990 Emmen

Grote historische atlas van Nederland 1:50.000 Deel 3 Oost-Nederland. Topografische dienst Wolters Noordhoff Groningen 1990

Grote topografische atlas van Nederland 1:50.000 Deel 3 Oost-Nederland. Topografische dienst Wolters Noordhoff Groningen 1997

Rijks Geologische Dienst, 1977. Geologische kaart van Nederland. Schaal 1:50.000. Blad 40 Oost Arnhem, Blad 40 Oost Arnhem. Wageningen.

Stichting voor Bodemkartering, 1975. Geomorfologische kaart van Nederland. Schaal 1:50.000. Blad 40 west en oost Arnhem, Toelichting op de legenda. Wageningen.

Stichting voor Bodemkartering, 1977. Bodemkaart van Nederland. Schaal 1:50.000. Blad 40 west en oost Arnhem, Blad 40 Oost Arnhem. Wageningen.

Alterra 2004. Kaart van archeologische verwachting, cultuurhistorische waarden en gaafheid van bodem en reliëf voor de gemeente Bergh (digitaal bestand).